

Paltamon täystyöllisyyskokeilu

Jouko Kajanoja

10.10.2017

Työpaikka työhaluisille ja työkykyisille?

Tieteiden talo

Paltamon täystyöllisyyskokeilu

- Valtion budjetista rahoitettu kokeilu Paltamon 3000 asukkaan kunnassa vuosina 2009-2013
- Kaikki Paltamon työttömät saivat työtä ilmoittauduttuaan hankkeeseen, jos pystyivät työskentelemään 4 tuntia 45 minuuttia päivässä viitenä päivänä viikossa
- Työttömyys aleni kahdessa vuodessa 19 %:sta 4 %:iin
- Työvoimaneuvojan mukaan jäljelle jääneillä työttömillä oli hyvä syy: monet odottivat sovittua työ- tai opiskelupaikkaa.
- Aluksi työnhakuklubi – työtehtävää sovitettiin työnhakijan tavoitteisiin ja taipumukseen

Millaista työtä

- Palkka TES:n mukaan, lopuksi vähintään vähän yli 1000 €/kk, korkein 2260 €/kk (tuli ansiosidonnaiselta)
- Suuri työpaja, ”työvoimatalo” – enimmillään yli 200
- Myös yrityksissä, hallinnossa ja kolmannella sektorilla, osittain vuokratyövoimana sekä lyhyitä työkokeiluja yrityksissä
- Puutöitä, rakentamista, korjausta, vaatevalmistusta, leipomo, kauppa, tehtäviä päiväkodeissa, avustajina kouluissa, hoivatyötä, siivousta, katiskojen, lumikenkien, sauvojen, tynnyrisaunojen valmistusta , alihankintaa ...
- Täyttivät kohtuullisesti työnhakijoiden toiveita joskin ”puuhastelua” ilmeni

Tuloksia

- Laaja kontrolloitu seurantatutkimus toteutuksesta, vaikutuksista ja taloudesta
- Radikaali työvoimapolitiikan toteutuksen kunnallistaminen
- Yksi luukku: työ, terveystalvveluja, kuntoutusta, koulutusohjelmia, päihdehuoltoä, kulttuuriharrastuksia, eläkeselvityksiä...
- Yksilöllinen harkinta, ei “kuudenkuukauden rajoituksia” tms.
- Myönteisiä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia, alkoholinkäytön vähenemistä, luottamuksen lisääntymistä
- Sosiaalisten kontaktien lisääntyminen ja päivärytmi olivat suurimmat muutokset

Kustannukset

- Julkisen talouden kokonaismenot olivat 14 milj.€
- Niistä palautui julkiselle taloudelle 8 milj.€
- Kustannukset yhtä työvuotta kohti oli noin 4000 €
- Suunnilleen samat kuin palkkatuen nettokustannukset
- Tällöin laskelmissa otetaan huomioon vain toiminnan aikaiset kustannukset ja tuotot
- Syrjäytymisen vähenemisestä koituvat säästöt julkiselle taloudelle muuttanevat vaikutuksia julkiselle taloudelle myönteisemmiksi pidemmällä aikavälillä